

Instituția prefectului – județul sibiu

Compartiment Securitate și IT
Strada Andrei Șaguna nr.10
Sibiu, 550009

Tel: 0269 210 104
Fax: 0269 218 177

<https://sb.prefectura.mai.gov.ro>

ORDINEA DE ZI

A ȘEDINȚEI COLEGIULUI PREFECTURAL AL JUDEȚULUI SIBIU din data de 29.01.2020, ora 10⁰⁰

1. Prezentarea și aprobarea Programului orientativ de activitate al Colegiului Prefectural al Județului Sibiu, pe anul 2020.
PROIECT DE HOTĂRÂRE
Prezintă Instituția Prefectului - Județul Sibiu
2. Trichineloza, o nouă prioritate pentru sănătatea publică din România.
Prezintă Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu
3. Personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza, în viziunea contemporanilor din S.U.A.
Prezintă Arhivele Naționale - Serviciul Județean Sibiu
4. Diverse

COLEGIUL PEFECTURAL AL JUDEȚULUI SIBIU

PROIECT DE HOTĂRÂRE privind Programul orientativ de activitate al Colegiului Prefectural al Județului Sibiu pe anul 2020

Colegiul Prefectural al Județului Sibiu întrunit în ședință în data de 29.01.2020,

În conformitate cu prevederile art. 12 alin. (1) din Regulamentul de funcționare al Colegiului Prefectural al Județului Sibiu,

În temeiul art. 267 din O.U.G. nr. 57/2019 privind Codul administrativ,

HOTĂRĂȘTE :

Art.1. Se aprobă Programul orientativ de activitate al Colegiului Prefectural al Județului Sibiu pe anul 2020, conform anexei care face parte integrantă din prezenta hotărâre.

Art. 2. Comunicarea prezentei hotărâri către membrii Colegiului Prefectural revine secretariatului tehnic al Colegiului Prefectural.

Adoptată Sibiu la data de 29 ianuarie 2020

**p.PREFECT
SUBPREFECTUL
JUDEȚULUI SIBIU
Rareș Macrea**

**PROGRAMUL ORIENTATIV DE ACTIVITATE AL
COLEGIULUI PREFECTURAL AL JUDEȚULUI SIBIU
PE ANUL 2020**

Nr.crt	TEMA	DATA DESFAȘURĂRII ȘEDINȚEI	INSTITUȚIA CARE PREZINTĂ
1	Prezentarea și aprobarea Programului orientativ de activitate al Colegiului Prefectural al Județului Sibiu, pe anul 2020. PROIECT DE HOTĂRÂRE	29 ianuarie	Instituția Prefectului - Județul Sibiu
2	Trichineloză, o nouă prioritate pentru sănătatea publică din România.	29 ianuarie	Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu
3	Personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza, în viziunea contemporanilor din S.U.A.	29 ianuarie	Arhivelor Naționale - Serviciul Județean Sibiu
4	Planul de acțiuni pe anul 2020 pentru realizarea în județul Sibiu a obiectivelor cuprinse în Programul de Guvernare. PROIECT DE HOTĂRÂRE	26 februarie	Instituția Prefectului - Județul Sibiu
5	Evaluarea dinamicii accidentelor rutiere produse pe raza județului Sibiu în anul 2019.	26 februarie	Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu
6	Patrimoniul cultural industrial din județul Sibiu - regimul legal de protecție și stadiul clasărilor.	26 februarie	Direcția Județeană pentru Cultură Sibiu
7	Modul de răspuns al Inspectoratului pentru Situații de Urgență "Cpt. Dumitru Croitoru" al Județului Sibiu, la situațiile de urgență produse pe teritoriul județului Sibiu în anul 2019.	25 martie	Inspectoratul pentru Situații de Urgență "Cpt. Dumitru Croitoru" al județului Sibiu
8	Programul de măsuri al CJPC Sibiu privind supravegherea și controlul	25 martie	Comisariatul Județean pentru

	modului de producere, depozitare, transport și comercializare a produselor specifice sărbătorilor pascale. PROIECT DE HOTĂRÂRE		Protecția Consumatorilor Sibiu
9	Aportul Jandarmeriei Române la gestionarea ordinii și siguranței publice cu prilejul Summit-ului șefilor de stat și de guverne din statele membre U.E.-Sibiu, 09 mai 2019.	25 martie	Inspectoratul de Jandarmi Județean “G-ral de brigadă Mihail Rasty “ Sibiu
10	Programele de susținere a produselor deficitare (ajutor de minimis pentru susținerea produsului tomate, ajutor de minimis pentru susținerea crescătorilor de ovine pentru comercializarea lânii, ajutor de minimis pentru susținerea porcilor din rasele Bazna și Mangalița, ajutor de minimis pentru susținerea producătorilor de usturoi).	29 aprilie	Direcția pentru Agricultură Județeană Sibiu
11	Calitatea aerului în județul Sibiu, la nivelul anului 2019.	29 aprilie	Agenția pentru Protecția Mediului Sibiu
12	Raport privind asigurarea transabilității și exactității măsurărilor în județul Sibiu.	29 aprilie	Serviciul Județean de Metrologie Legală Sibiu
13	Strategii preventive actuale pentru stimularea menținerii pe piața muncii și a reintegrării în muncă a persoanelor de vârstă activă cu boli cornice.	27 mai	Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu
14	Implementarea la nivelul județului Sibiu a măsurilor pentru îmbunătățirea sistemului de dispecerizare a apelurilor de urgență:Dispeceratul Unic Integrat 112.	27 mai	Inspectoratul pentru Situații de Urgență “ Cpt. Dumitru Croitoru”al județului Sibiu
15	Recunoașterea Independenței de Stat a României după războiul ruso-româno-turc (1877 - 1878).	27 mai	Arhivelor Naționale - Serviciul Județean Sibiu
16	Fenomene extreme și variabilitate climatică în județul Sibiu pentru	29 mai	Centrul Meteorologic

	anul 2019, în contextul schimbărilor climatice.		Regional Transilvania -Sud
17	Modificări legislative privind sistemul public de pensii aduse Legii nr. 263/2010 și a altor acte normative.	24 iunie	Casa Județeană de Pensii Sibiu
18	Rețeaua EURES în contextul schimbărilor pe piața muncii.	24 iunie	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă Sibiu
19	Promovarea sportului pentru toți și dezvoltarea infrastructurii sportive accesibilă tuturor cetățenilor județului Sibiu.	24 iunie	Direcția Județeană pentru Sport și Tineret Sibiu
20	Informare privind stadiul plăților directe efectuate de APIA - Centrul Județean Sibiu, în campania 2019. Stadiul de primire a cererilor unice în Campania 2020 și efectuarea controlului administrativ al acestora.	29 iulie	Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - Centrul Județean Sibiu
21	Continuarea procesului de identificare a pădurilor virgine și cvasivirgine, includerea acestora în Catalogul național și administrarea de către Direcția Silvică Sibiu a fondului forestier național, inclus în suprafața ariilor naturale protejate.	29 iulie	Direcția Silvică Sibiu
22	Evoluția principalilor indicatori în activitatea vamală.	29 iulie	Direcția Regională Vamală Brașov Biroul Vamal de Interior Sibiu
23	Educația non-formală și informală la Casa de Cultură a Studenților Sibiu.	29 iulie	Casa de Cultură a Studenților Sibiu
24	Asigurarea realizării sarcinilor stabilite în planurile de măsuri pentru asigurarea climatului de siguranță publică în unitățile de învățământ preuniversitar și în zona adiacentă a acestora, în anul școlar 2019 - 2020.	26 august	Inspectoratul de Poliție al Județului Sibiu
25	Informare privind stadiul de pregătire al unităților de învățământ, pentru începutul anului școlar 2020 - 2021.	26 august	Inspectoratul Școlar Județean Sibiu

26	Concluzii privind controlul respectării standardelor minime de calitate aplicabile serviciilor sociale oferite în instituțiile publice și private din județul Sibiu.	26 august	Agencia Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Sibiu
27	Rezultate și concluzii ale acțiunilor de inspecție sanitară privind asigurarea calității actului medical în unitățile sanitare din județul Sibiu, în primul semestru al anului 2020.	30 septembrie	Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu
28	Rezultatele obținute de elevii din învățământul preuniversitar din județul Sibiu, la examenele naționale de sfârșit de ciclu - Evaluare națională și Bacalaureat, în sesiunile anului 2020.	30 septembrie	Inspectoratul Școlar Județean Sibiu
29	Diplomația românească în perioada interbelică.	30 septembrie	Arhivelor Naționale - Serviciul Județean Sibiu
30	Cauzele în întreruperea cu energie electrică și planul de investiții pentru anul 2020 în județul Sibiu.	30 septembrie	SDEE Transilvania Sud
31	Digitalizarea integrată a sistemului de evidență, avizare și monitorizare în cadrul Direcției Județene pentru Cultură Sibiu.	28 octombrie	Direcția Județeană pentru Cultură Sibiu
32	Raport privind urmărirea comportării în exploatare a barajului Gura Râului.	28 octombrie	Sistemul de Gospodărire a Apelor Sibiu
33	Raport privind urmărirea comportării în exploatare a barajului Ighiș.	28 octombrie	Sistemul Hidrotehnic Ighiș
34	Securitatea și sănătatea în muncă, factor activ în procesul de dezvoltare a protecției sociale.	28 octombrie	Inspectoratul Teritorial de Muncă Sibiu
35	Supravegherea expunerii populației din județul Sibiu la radiații ionizante.	25 noiembrie	Direcția de Sănătate Publică a Județului Sibiu
36	Finalizarea controlului clasic în teren și prin teledetecție. Finalizarea controalelor administrative și începerea plăților în avans.	25 noiembrie	Agencia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură -

			Centrul Județean Sibiu
37	Înregistrarea proprietăților imobiliare în sistemul integrat de cadastru și carte funciară.	25 noiembrie	Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară Sibiu
38	Evoluția programelor naționale de sănătate curative finanțate din bugetul Casei de Asigurări de Sănătate Sibiu, în perioada 2018 - 2020.	25 noiembrie	Casa Județeană de Asigurări de Sănătate Sibiu
39	Dinamica relațiilor de muncă, indicator al dezvoltării economico-sociale a județului Sibiu.	16 decembrie	Inspectoratul Teritorial de Muncă Sibiu
40	Aplicarea legislației privind acordarea beneficiilor de asistență socială pentru prevenirea și combaterea sărăciei și a riscului de excluziune socială la nivelul județului Sibiu.	16 decembrie	Agencia Județeană pentru Plăți și Inspecție Socială Sibiu
41	Colectarea impozitelor, taxelor, contribuțiilor și a altor venituri datorate bugetului general consolidat în anul 2020.	16 decembrie	Administrația Județeană a Finanțelor Publice Sibiu
42	Acțiuni întreprinse, de personalul sanitar veterinar din cadrul DSVSA Sibiu, privind implementarea programelor cofinanțate cu fonduri U.E., având ca țintă prevenirea și combaterea bolilor transmisibile la animale și de la animale la om.	16 decembrie	Direcția Sanitară Veterinară și pentru Siguranța Alimentelor Sibiu

Trichineloză, o nouă prioritate pentru sănătatea publică din România

I. Introducere

La nivel european, incidența trichinelozei pentru anul 2017 a fost de 0,03 la 100.000 de locuitori. În perioada 2013-2017, România, alături de Bulgaria și Croația au fost responsabile pentru majoritatea cazurilor. Astfel, în anul 2014 România a contribuit cu aproape 70% din cazuri (221 din totalul de 324 în Europa).

În 2018, 10 (15.15%) din cele 66 cazuri raportate la nivel European, proveneau din România, care s-a situat pe locul II după Bulgaria (45 cazuri).

În acest context epidemiologic, trichineloză devine o nouă prioritate pentru sănătatea publică din România. Începând cu 7 ianuarie 2020 a intrat în vigoare *Metodologia de supraveghere și control a trichinelozei la om*, elaborată de către specialiștii Centrului Național de Supraveghere și Control al Bolilor Transmisibile (CNSCBT) din cadrul Institutului Național de Sănătate Publică (INSP) din București. Acest document de lucru a fost distribuit către toți furnizorii de servicii medicale din județ, precum și spre informare către DSVSA Județeană Sibiu.

II. Generalități

Trichineloză este o boală răspândită în întreaga lume fiind determinată de un nematod (*Trichinella spiralis*), care ajunge în organismul uman în urma consumului de carne infestată. Omul se infestază prin consum de carne de porc, în principal, dar și de cal, nutrie sau vânat (mistreț, urs), ce conține larve vii sau chisturi viabile.

Tabloul clinic. La om majoritatea infecțiilor sunt asimptomatice, însă există și forme clinice de boală cu evoluție severă care pot cauza moartea prin complicațiile pe care le produc.

Manifestarea clinică a bolii depinde de cantitatea de carne ingerată, de masivitatea infestării ei și de rezistența organismului. Următoarele **semne clinice** sunt sugestive pentru diagnostic: febră, edeme palpebrale și faciale însoțite de conjunctivită, dureri musculare și adinamie, precedate sau nu de tulburări digestive (dureri abdominale, diaree, grețuri vărsături), care apar la 1-2 zile după consumul de carne infestată.

Boala nu se transmite interuman.

Evoluția bolii cuprinde:

- O perioadă de **incubație**, cu durată între 2 și 28 zile – perioada asimptomatică corespunzătoare maturării larvelor ingerate în adulți, la nivelul intestinului subțire;
- Un **stadiu intestinal**, manifestat prin diaree, însoțită sau nu de febră, dureri abdominale, anorexie;
- Un **stadiu de invazie musculară**, corespunzător migrării larvelor nou-formate în sistemul circulator, către musculatura striată. Este caracterizat prin: mialgii, tumefacția maselor musculare, edeme periorbitare sau ale feței, erupții urticariene, febră 38-40°C, tulburări neuropsihice (cefalee, până la delir, comă), tulburări respiratorii, tulburări cardiace (miocardită cu tahicardie, tulburări de ritm);
- O perioadă de **convalescență**, corespunzătoare închistării larvelor în mușchi.

Factorii favorizanți ai îmbolnăvirii la om sunt reprezentați de:

1. **Consumul cărnii** de porc sau vânat *neexaminată trichineloscopic* ;
2. **Unele obiceiuri culinare**: prepararea termică “în sânge”, sau consumul de preparate crude sau insuficient prelucrate termic: pastramă, cârnăț uscat sau afumat, șuncă;
3. **Achiziționarea** de către populație a *cărnii din alte locuri* decât centrele comerciale specializate ;
4. **Tăierea clandestină** a animalelor.

III. Situația statistică națională și județeană.

În România, în perioada 2008-2017 s-a observat o tendință de scădere a incidenței bolii, de la 2,3 la 0,69 la 100.000 de locuitori. În 2018 incidența a scăzut cu 75.75% față de 2017, adică la 0.17 la 100.000 de locuitori (33 cazuri). Datele pentru anul 2019 sunt în curs de centralizare.

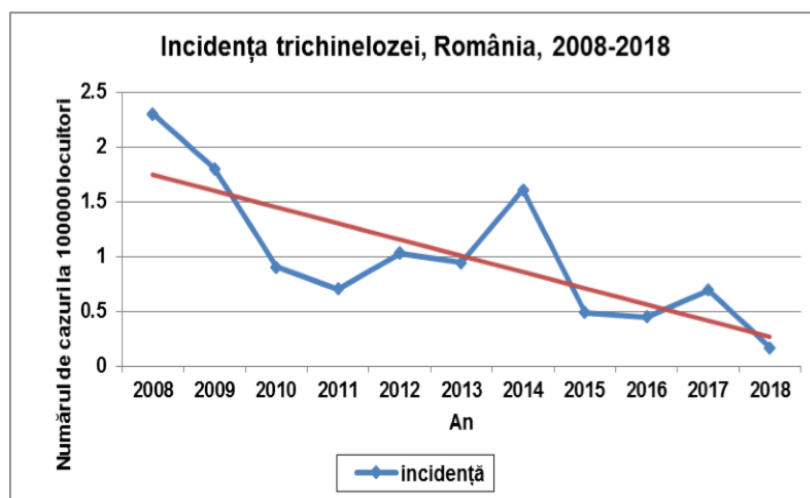
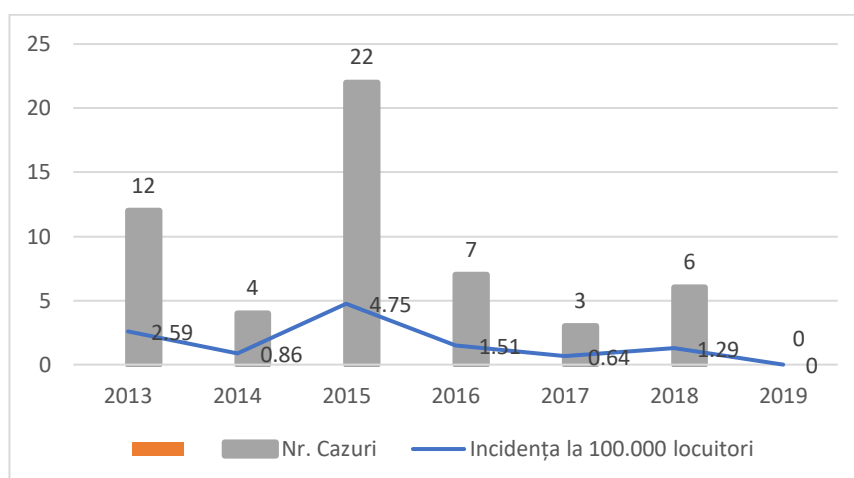

Fig. 46 Trichineloza, incidența anuală, România, 2008-2018

În județul Sibiu, în perioada 2015-2018 numărul cazurilor de trichineloză a scăzut, iar în 2019 nu s-au înregistrat astfel de cazuri.

Incidența bolii (la 100.000 de locuitori) prezentată mai jos a scăzut de la 4, 75 în 2015 la 0.64 în 2017, crescând din nou în 2018 (1.29), dar se situează în toată această perioadă peste media pe țară.

Focare de trichineloză din județul Sibiu în perioada 2013-2018

<i>Anul</i>	<i>Localitatea</i>	<i>Cazuri</i>	<i>Din care confirmate:</i>	<i>Consumatori</i>	<i>Sursă</i>
2013	<i>Sibiu</i>	5	2	31	<i>Mistreț</i>
	<i>Laslea</i>	3	2	14	<i>Porc</i>
	<i>Cristian</i>	5	5	21	<i>Porc</i>
2014	<i>Sibiu</i>	4	0	4	<i>Porc</i>
2015	<i>Sibiu*</i>	21	7	50	<i>Porc</i>
2016	<i>Ruși</i>	5	0	15	<i>Porc</i>
	<i>Avrig</i>	2	0	15	<i>Porc</i>
2017	<i>Avrig</i>	3	0	22	<i>Porc</i>
2018	<i>Avrig</i>	2	0	22	<i>Porc</i>
	<i>Buia</i>	3	0	7	<i>Porc</i>
	<i>Tâlmăciu</i>	2	0	6	<i>Porc</i>

**CARMANGERIE*

Analiza celor 11 focare înregistrate în perioada 2013-2018 ne arată că anual, am investigat între 1 și 3 focare de îmbolnăviri, cele mai multe în mediul urban (6 focare), produse aproape în exclusivitate prin consum de carne de porc necontrolată trichinoscopic. Nu au fost înregistrate decese.

În perioada analizată, focarul cu cel mai mare număr de cazuri a fost cel din 2015 din Sibiu (21 cazuri) provocat de consum de carne de porc provenind de la o carmangerie, închisă după acest eveniment.

Focarul de trichineloză cu cel mai mare număr de cazuri înregistrat după anul 2000 în județ este cel din 2005 în localitatea Râul Sadului, cu 91 cazuri cu simptome clinice (fără decese), 122 consumatori, produs prin preparate din carne de vânat (urs, declarat inițial ca “mistreț”).

IV. Supravegherea trichinelozei:

Se va realiza începând din acest an conform metodologiei specifice menționate.

Scopul supravegherii: cunoașterea incidenței bolii în vederea informării corecte a populației privind principalele măsuri de prevenire a îmbolnăvirii.

Obiective:

- Depistarea rapidă a cazurilor de infecție cu *Trichinella* spp. și a focarelor (cu minim 3 cazuri)
- Implementarea de măsuri de sănătate publică adecvate care să vizeze căile de transmitere, pentru a preveni apariția de noi cazuri.

Culegerea și validarea datelor: se va face la DSPJ.

Sursa datelor (cu intensificarea activităților în perioada din jurul sărbătorilor de iarnă (decembrie-februarie):

- **toți furnizorii de servicii medicale din teritoriu**, din sistemul public sau privat, inclusiv cele aparținând unor ministere sau instituții cu rețea sanitară proprie. Depistarea și raportarea cazurilor se va face respectând definiția de caz.

- **DSVSA Județeană Sibiu** și laboratoarele rețelei veterinare.

Responsabilități

DSP, prin compartimentul de epidemiologie a bolilor transmisibile (CSECBT):

- este responsabilă de buna desfășurare a tuturor activităților de supraveghere, cât și de instruirea tuturor medicilor de familie, a medicilor specialiști de boli infecțioase din spitale, dar și a altor medici care pot raporta cazuri de trichineloză;
- investighează toate cazurile, pentru identificarea relației epidemiologice, a sursei și pentru aplicarea măsurilor de control, în vederea prevenirii apariției de cazuri noi;
- va efectua investigația epidemiologică pentru focarele constituite, interogând consumatorii, cazurile suspecte și probabile;
- clasifică împreună cu CNSCBT cazurile, pe baza criteriilor: clinice, epidemiologice și de laborator. Doar cazurile confirmate și cele probabile sunt raportate statistic.

DSP participă împreună cu autoritățile locale la investigația de focar, unde este cazul. În funcție de proveniența cărnii:

- pe teritoriul propriului județ: DSP va informa DSVSA, în vederea eliminării sursei și educarea populației sau
- pe teritoriul unui alt județ: DSP cu cazuri va informa DSP de proveniență a cărnii, în vederea monitorizării situației epidemiologice din respectivul județ, în scopul eliminării sursei și al educării populației.

V. Intervenția de sănătate publică:

Măsuri de prevenire și control

A. Măsuri față de bolnav:

- depistare: investigație epidemiologică, examen clinic, examene de laborator;
- declarare nominală;
- izolare: în spital pentru formele grave de boală.

B. Măsuri față de izvorul/rezervorul de infecție animal: Autoritățile veterinare locale vor coordona aplicarea măsurilor față de sursa animal.

C. Măsuri față de căile de transmitere la om, cât și la animal:

- asigurarea condițiilor corespunzătoare de igienă în adăposturile de creștere a animalelor și asigurarea de furaje dintr-o sursă controlată sau prelucrate termic;
- măsuri de deratizare printr-o firmă specializată, măsuri de împiedicare a intrării rozătoarelor în crescătorii, gospodării proprii;
- curățarea ustensilelor folosite la manipularea cărnii și prelucrarea termică corespunzătoare a cărnii;
- iradierea cu raze gama a alimentelor de către unități autorizate conform Directivei 1999/2/CE.

Măsuri față de receptivi

Educația pentru sănătate a populației:

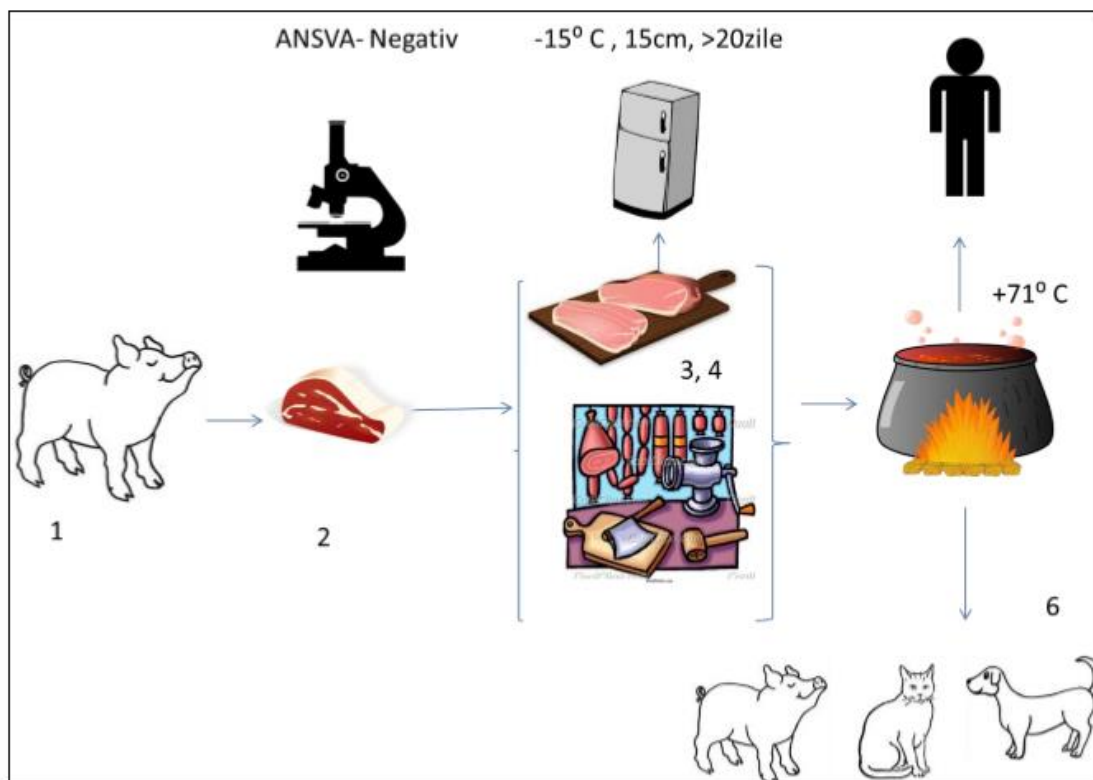
1. achiziționarea de animale de la unități avizate sanitar;
2. a) achiziționarea cărnii numai din centre comerciale specializate care pun în vânzare doar produse avizate sanitar-veterinar;
- b) trimiterea probelor din carnea de porc sacrificat în gospodăria proprie sau din carnea de vânat,, în centrele autorizate ale autorităților sanitar-veterinare, pentru examen trichineloscopic și respectarea recomandarilor acestora;
3. la tocarea cărnii de porc/vânat, folosirea unei mașini de tocat destinată acestei activități și curățarea acesteia înainte și după folosire, precum și curățarea tuturor suprafețelor și a instrumentelor folosite;

4. înainte de gătit, în vederea distrugerii chisturilor, se recomandă congelarea cărnii la o temperatură între (-)15°C și (-)25°C, timp de 20-30 de zile, grosimea fetei de carne nedepășind 15 cm;

5. în timpul gătirii, atingerea de 71°C în toata masa de carne, pentru o perioadă îndelungată de timp sau până când se modifică culoarea cărnii din roz în gri;

6. prelucrarea termică a resturilor/măruntaielor/sânelui, provenite de la vânat/porc, care urmează să fie hrană pentru animale.

Trebuie avertizată populația că procedeele de sărare, afumare sau uscare a cărnii nu distrug larvele.

În concluzie:

Siguranța alimentelor și prevenirea bolilor transmise prin alimente (inclusiv trichineloză) rămân o prioritate mondială, europeană și națională.

Deși situația trichinelozei umane în județul nostru nu este deloc alarmantă, această boală va fi monitorizată cu mare atenție și în continuare.

Respectând măsurile recomandate și lucrând în echipă, ca și până în prezent, specialiștii din județul Sibiu în domeniul sanitar uman respectiv veterinar vor reuși să depisteze și să raporteze prompt toate cazuri de trichineloză, apărute la om sau animale și să declare județul Sibiu ca **“zonă liberă de trichineloză”**.

Medic Șef Compartiment
Supraveghere Epidemiologică
și Controlul Bolilor Transmisibile

Bibliografie:

1. <https://cnscbt.ro/index.php/metodologii/trichineloza>
2. <https://cnscbt.ro/index.php/informatii-utile/331-trichineloza-informatii-utile-2015/file>
3. <https://cnscbt.ro/index.php/rapoarte-anuale/1302-analiza-bolilor-transmisibile-aflata-in-supraveghere-raport-pentru-anul-2018/file>
4. <https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/zoonoses--EU-One-Health-2018-Zoonoses-Report.pdf>

Personalitatea lui Alexandru Ioan Cuza în viziunea contemporanilor din SUA

În a doua jumătate a secolului al XIX-lea, într-o Europă dominată de pe personalități politice remarcabile (împăratul Napoleon al III-lea, regina Victoria, Otto von Bismarck, țarul Alexandru al II-lea, Franz Joseph, Abdul Medjid I, Abdul Aziz) și un continent american sfâșiat de unul dintre cele mai sângeroase războaie civile, rememorarea epocii și personalității lui Alexandru Ioan I, la 200 de ani de la nașterea acestuia și readucerea în conștiința națională, așa cum s-a conturat ea în presa americană, se impune cu prisosință.

Simbol al unei epoci de transformări structurale fundamentale în societatea românească din a doua jumătate a secolului al XIX-lea, lider național, ideal de conducător politic, Alexandru Ioan I a trezit nu numai interesul istoricilor români, dar și al opiniei publice europene și extraeuropene. Cunoașterea și înțelegerea realităților din spațiul geo-politic și etno-cultural românesc s-au materializat în spațiul american începând încă din prima jumătate a secolului al XVIII-lea, când, datorită interesului mediilor politico-diplomatice, economice, cultural-științifice, opinia publică de peste Ocean a început să ia contact cu problematica sud-estului european, în general, și cu cea a societății românești, în special. Pentru exemplificare amintim informațiile, ce e drept destul de modeste, preluate din presa europeană de săptămânalul american *The Virginia Gazette*, pe care cititorii le aflau despre români, în contextul politic și diplomatic al confruntării dintre Imperiul habsburgic, Imperiul otoman și Imperiul țarist, acesta din urmă aflat în expansiune. *The North American Review* publica în perioada războiului ruso-turc 1828-1829, reportajul *Wallachia and Moldavia*. Informații interesante vor apărea, în prima jumătate a secolului al XIX-lea în câteva jurnale de călătorie ale unor autori americani, care, călătorind în spațiul central, sud și sud-est european, au menționat date despre români. Chiar dacă informațiile acoperă mare parte din Grecia, Turcia, Rusia și Polonia, cele spuse despre noi, au fost de natură să întregească imaginea opiniei publice americane despre îndepărtatele Principate dunărene. Au urmat, în anul 1856, în *National Magazin*, două reportaje mai consistente, *The Danubian Principalities* și *Moldavia and Walachia*, aparținând lui James O. Noyes, autor și al unei cărți de călătorie cu detalii și informații captivante cu referire la spațiul est-european, cel din vestul Asiei și lumea românească din a doua jumătate a secolului al XIX-lea.

Interesul Lumii Noi pentru spațiul românesc se va accentua în perioada de mari transformări structurale care au avut loc în timpul lui Cuza. Diplomați americani, emisari politici, consuli, oameni de afaceri, corespondență de presă vor aduce la cunoștința cercurilor politice guvernamentale și opiniei publice de peste Ocean, noile realități economice și social-politice din Principate. *The New York Times* menționa în coloanele sale: „Cuza a înfăptuit obiectivele naționale românești prin singurele mijloace posibile la îndemâna unui stat mic și dependent”. Extrem de interesant este comentariul din 27 martie 1864, intitulat *The Porte and Prince Couza*, comentariu care evidențiază percepția unui gazetar contemporan cu războiul de secesiune, 1861-1865, obișnuit să sesizeze și să nuanțeze detalii social-politice: Cuza era prezentat ca un domnitor obișnuit „să pescuiască în apele tulburi” ale raporturilor stabilite prin Tratatul și Convenția de la Paris, cu referire la întărirea capacității de luptă a Principatelor și importul de arme din Franța: „Principelui moldo-valah îi va fi destul de greu să ofere un răspuns satisfăcător în această privință. El nu poate pretinde că a importat arme și a sporit efectivul trupelor sale de teama agresiunii din partea Rusiei sau Austriei [...] după cum nu poate atribui preparativele militare pericolului unei răscoale interne, și, de vreme ce asemenea pretext n-ar avea mai multă credibilitate decât celălalt. Și, cu siguranță, nu va îndrăzni să mărturisească că se pregătește pentru emanciparea sa și a Principatelor de sub nesuferitul jug otoman, atunci când se va ivi momentul propice aplicării loviturii de grație”. Surprinzând pertinent contradicția

între statutul politico-juridic internațional al Principatelor și aspirațiile lui Cuza, comentatorul american conchidea: „câtă vreme Cuza are un protector atât de puternic cum este Napoleon, avem serioase rezerve că sultanul va dobândi vreo satisfacție de la recalcitrantul său vasal, ori că va reuși în a-l constrânge să-și respecte obligațiile sale”; același comentator continuă: „atât Cuza, cât și populația Principatelor detestă legăturile existente între acestea și Poarta otomană”.

Comentariile de presă vor continua în timpul domniei lui Cuza. Astfel, același prestigios cotidian american însera în articolul *Prince Couza and his Parliament* opinii referitoare la lovitura de stat din 2 mai 1864: „dacă n-am ști nimic despre antecedentele lui Cuza, am putea deduce că un modern Alfred a apărut pe malurile Dunării spre a binecuvînta populația Principatelor prin regimul său. Dar, cu toate că domnitorul moldo-valah nu este nici Alfred nici un Saint Louis, el a reușit totuși să ofere o foarte convingătoare probă împotriva Adunării și, probabil, va izbuti să învingă oligarhia în alegeri” și continuă: „Faptul este că acea Constituție oferită moldo-valahilor de către marile puteri în 1858 a fost extrem de defectuoasă, lăsând boierilor prea mare influență în Adunare, care a fost folosită invariabil pentru a bloca încercările de reformă și a perpetua nedreptatea. Dacă lovitura lui Cuza va contribui la înlăturarea oligarhiei și la o mai largă infuzie a forțelor democratice în Adunare, poporul și națiunea nu vor avea motive să-și regrete rezultatul”.

Despre vizita lui Cuza din iunie 1864 la Constantinopol, același prestigios ziar american menționa în articolul *The Eastern Question*, în data de 24 iulie: „triumful diplomatic” al domnitorului așteptat de sultan „să dea socoteală pentru administrația sa și să răspundă pentru spolierea mănăstirilor închinată, pentru sporirea ilegală a efectivului militar și pentru neașteptata dizolvare a Parlamentului”. Succesul lui Cuza s-a materializat într-o nouă Constituție - „Act adițional la Convențiunea din 7/19 august 1858”, care va avea girul reprezentanților puterilor garante, ceea ce îl va determina pe ziaristul american să comenteze: „Această soluționare favorabilă a chestiunilor spinoase a umplut de bucurie pe domnitor și companiile lui, iar la banchetul oferit în onoarea sa de către unul din ambasadori, Cuza și-a exprimat satisfacția, toastând pentru succesul legalizat. El este acum stăpân pe situație, pentru că atât boierii, cât și călugării, vor trebui să i se supună” ... „el poate spera de acum încolo să vadă cele două principate unite într-un regat și pe Înălțimea Serenisimă Alexandru Ioan investită cu coroana și sceptrul noului regat”. Același comentator american conchidea însă cu realism: „ar fi o mare greșeală să presupunem că marea schimbare în conduita sultanului față de domnitor s-a datorat exclusiv farmecelor personale, elocinței și tactului acestuia din urmă. Cum principele este protejatul împăratului Franței, ar fi mai rațional de interpretat primirea favorabilă ce i s-a făcut la Constantinopol ca triumf al diplomației franceze asupra celei engleze”.

Un comentariu interesant referitor la împrăștierea țăranilor de către Cuza, apărea în 25 septembrie 1864 în același ziar, sub titlul *Prince Couza as a Patriot*: „Obiectivul fundamental al vieții lui constă în emanciparea sa și a Principatelor de sub tutela Sultanului. Ceasul aplicării loviturii de grație încă n-a sosit, dar, între timp, ce cale mai bună ar fi putut domnitorul alege în efectuarea preparativelor pentru materializarea intențiilor sale decât acordarea de privilegii maselor de supuși ai săi, pe care i-a determinat să-l privească ca pe un părinte și binefăcător, făcându-le scumpe persoana și cauza sa? O insurecție cu oameni indiferenți și apatici, sprijinită doar de mercenari, ar semnifica sfârșitul lui și al partizanilor săi, în timp ce o ridicare la luptă a unui popor înflăcărat, gata să-și verse sângele pentru apărarea dreptului său de a trăi liber, nici o putere la dispoziția musulmanilor n-ar putea-o înăbuși. Luând apoi în considerație aspirația ambițioasă a lui Cuza și interesul vădit pe care îl are în direcția întăririi propriei influențe în cadrul democrației românești, nu este perfect admisibil de presupus că emanciparea țăranilor a fost în egală măsură o chestiune politică, ca și filantropică?” ... „Într-adevăr, domnitorul moldo-valah este un înțelept”.

În același context pot fi amintite opiniile ulterioare detronării lui Cuza din 11 februarie 1866. Astfel, *The New York Times* din 22 iulie 1866, în articolul *The Danubian Principauties*, arată că la baza acestui eveniment au stat „strădaniile sale de a distruge aristocrația funciară,

căreia-i datorase propria ascensiune”, iar *The New York Daily Tribune*, din 12 noiembrie 1888, în articolul *Roumanian modern' Pretender*, însera ca și cauză în coloanele sale: „ruinarea economică și politică a clerului și a boierimii provinciale”.

Concluzionnd, putem spune că Alexandru Ioan Cuza a intrat în atenția ziariștilor americani, care, din surse europene sau proprii, au relevat în coloanele prestigioaselor publicații de peste Ocean, informații obiective referitoare la epoca și personalitatea celui care, alături de colaboratorii săi, a pus bazele Statului român modern

Dr. Alexiu Tatu

Șeful Serviciului Județean Sibiu al Arhivelor Naționale